

Budgetberedningen

Kommunens styrelse och nämnder

Budgetanvisningar 2020-2022

I enlighet med fastställd rutin översändes härmed budgetanvisningar i enlighet med kommunens system för ledning och styrning.¹

Nämndernas budgetförslag

Nämnderna ska utifrån budgetanvisningarna ta fram ett budgetförslag som ska lämnas beslutad och samverkad till ekonomiavdelningen senast 2019-06-14. En särskild mall används för redovisning av budgetförslaget. Informationen insamlas i Stratsys där blankettmallen återfinns från och med mars 2019. Handlingarna skall registreras i w3d3 ärendenr KS 2018/866.

Till hjälp för att ta fram budgetförslag används "Årsbokslut 2018", "DR1 2019", föreliggande "Budgetanvisningar 2020-2022", förvaltningarnas avstämning över internt köp och sälj, samt nämndens egen analys bland annat utifrån KOLADA.

Utgångsläget för nämndens driftbudget och därmed prioriteringar för år 2020 är de budgetramar som framgår av bilaga 2. Budgeten skall redovisas i blanketten under *Budgetförslag enligt budgetanvisning 2020* och summan av denna budget skall sluta på samma belopp som budgetramen. I budgetförslaget finns dock möjlighet att redovisa eventuella behovsförändringar som uppstått sedan bifogade budgetramar presenterats. Dessa behov redovisas i blanketten kolumn *Behov utöver budgetförslag 2020*. Här redovisas exempelvis tillkommande driftkostnader med anledning av äskanden om nya investering- och/eller exploateringsanslag. De avvikelser som presenteras i kolumnen *Behov utöver budgetförslag 2020* utgör därmed en beskrivning av undantag som uppstått sedan budgetramarna presenterats. Separata budgetförslag ska upprättas för skattekollektiv respektive taxekollektiv.

Budgetförutsättningar

- Utgångsläget för budgetarbetet är dels de Riktlinjer för God ekonomisk hushållning som kommunfullmäktige fastställde 2018-12-17/18 i samband med beslutet om Budget 2019-2021, dels en oförändrad skattesats på 20,60 kr/skr för 2019

¹KS 2017/704, KF 2017-11-27

- Nämnderna är kompenserade för avtalsrörelsen 2018. Nämnderna kommer inte att kompenseras för avtalsrörelsen 2019. För avtalsrörelse 2020 sker kompensation enligt särskilt index (SKLs PKV).
- Någon generell kompensation för prisökningar har ej utgått för 2019. För 2020 ingår detta i angivet index (SKLs PKV).
- Nämndernas driftramar är reducerade med en faktor dels för rationalisering och effektivisering samt dels en effektivare upphandling.
- Internräntan för 2020 ska följa SKLs rekommenderade internränta som är 1,5 procent.
- För den kommuninterna handeln (köp-sälj) kommer ingen prisuppräkning ske inför 2020. Det innebär att pris 2019 även kommer användas 2020. Dock skall regleringar ske avseende ökade kostnader för om- och tillbyggnader etc.
- Alla nämnder skall i sitt budgetarbete aktivt arbeta med taxor och avgifter liksom möjligheten att söka såväl statliga bidrag som EU-bidrag. I detta sammanhang uppmanas nämnderna också att se över hur aktuella taxorna är och även diskutera taxekonstruktionerna. Eventuella taxe- och avgiftsförändringar skall framgå av budgetunderlaget. Konkreta förslag till nya taxor skall presenteras i särskild bilaga.

Ramberäkning 2020

Driftramorna för år 2020 utgår ifrån Budget 2019 och flerårsplan 2020-2021 som kommunfullmäktige fastställde 2018-12-17/18 § 247. Baserat på denna budget har nämndernas driftramar justerats enligt alla beslut i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige t.o.m. 2019-02-25. Därefter har dessa justerade driftramar kompenserats med prognostiserad allmän prisökning för löner och övriga kostnader baserat på nettokostnaderna exkl. kapitalkostnader samt interna hyror, städkostnader och måltidskostnader. Prisökningen har gjorts enligt SKLs prisindex (PKV) från februari 2019. Den uppräknade driframen har därefter reducerats med ett rationalisering- och effektiviseringskrav på 1 procent. Slutligen har driframen reducerats för en beräknad effektivare upphandling. Underlaget för denna är differentierad och uppskattad utifrån verksamhetens art. Beräkningen baseras på framtaget underlag från kommunens upphandlingsenhet och utgår från planerad upphandlingsvolym. Denna effekt skall således inte medföra några konsekvenser för verksamheterna utan enbart återspegla bättre avtalsvillkor.

När det gäller prisindex för kommunal verksamhet (PKV) uppgår detta till 3,1 %, enligt en bedömning som SKL redovisar i cirkulär 19:6 från februari 2019. Detta index tar hänsyn till prisförändring på arbetskraft (löneökningar) och annan förbrukning. Prisförändringen på arbetskraft innevarande år är SKL:s prognos för timlöneökningarna för anställda i kommunerna inklusive kända förändringar av lagstadgade och avtalsenliga avgifter. Bedömningen för kommande år baserar sig på timlöneutvecklingen för hela arbetsmarknaden enligt SKL:s prognos, och beslutade förändringar av arbetsgivaravgifterna. Priset på övrig förbrukning utgörs av en sammanvägning av SKL:s prognos för KPIF, dvs. konsumentprisindex med fast ränta, och en uppskattad löneandel. Lönekostnader respektive övriga prisförändringar vägs med sina respektive vikter i totalkostnaderna.

Löneökningar

När det gäller kommande avtalsrörelser så är utgångspunkten för analyserna att kommunen följer det s k märket, vilket 2019 är 2,3 %. Samtliga avtal utom Kommunals är sifferlösa. Utrymmet i Kommunals avtal är satt till 540 kr per

medarbetare per heltid. Därutöver finns ett extra utrymme om 0,3 % på medlemmarnas lönesumma att fördela i lokala förhandlingar. Avtal saknas för närvarande med Vårdförbundet. Inget märke är ännu satt för 2020. De avtal som finns att förhålla sig till för 2020 är sifferlösa. Dock ska Kommunals och OFR-akv:s (Vision, Akademikerförbundet SSR och Ledarna) avtal omförhandlas.

Politiska prioriteringar

Utöver det generella effektiviseringsuppdraget ska dessutom samtliga förvaltningar **utom Bildning och Social** utarbeta konkreta förslag med tydlig konsekvensbeskrivning av att genomföra besparingar motsvarande 10 procent på budgetram 2020. Framtaget underlag kommer sedan ligga till grund för en politisk bedömning av olika alternativa lösningar. Arbetet skall dokumenteras i en särskild bilaga till nämndens beslutade budget. Detta material skall således ingå i det underlag som berörda nämnder lämnar enligt fastställd budgettidplan 2019-06-14. Åtgärder i form av effektiviseringar och prioriteringar som tidigare varit uppe för politiskt beslut ska INTE återkomma. Utöver denna begränsning står det förvaltningarna fritt att redovisa förslag till besparingar.

Tidplan budgetprocessen

Tidplanen utgår ifrån beslutat årshjul för budgetprocessen. Bifogade tidplan (bilaga 1) utgör en sammanfattning där de viktigaste hålltiderna framgår. Dessutom är ett par av de allra viktigaste särskilt markerade. Aktiviteterna i tidplanen är markerade med olika färger beroende på vad som bestämmer tidpunkterna.

Förslag till driftsram per nämnd år 2020

Utgångsläget för nämndernas driftsramar år 2020 är den budget som kommunfullmäktige fastställde 2018-12-17/18 för åren 2019-2021 inklusive eventuella tilläggsbeslut. I bilaga 2 framgår driftsramarna inklusive tilläggsbeslut t.o.m. 2019-02-25.

Investeringsprocessen med förslag till förändringar

I anvisningarna för ekonomistyrningsprocessen som beslutades av kommunfullmäktige 2017-11-27 framgår att kommunfullmäktige beslutar om en 12-årig investerings- och exploateringsbudget. I denna finns *enbart beslutade* investeringar och exploateringar.

I en särskild lokalförsörjningsprocess värderas de olika tillkommande lokalbehoven och förslag på lösningar av lokalbehoven. Tekniska servicenämnden har ansvar för den operativa lokalförsörjningsplanen. I lokalförsörjningsplanen presenteras lokalbehoven oavsett om det gäller investeringar eller förhyrningar. I övrig verksamhetsplanering presenteras övrigt behov av investeringar och exploateringar. Kommunfullmäktige beslutar om alla investeringsprojekt från fem miljoner kronor och därutöver och om särskilda investeringsramar till nämnderna. Inom dessa investeringsramar får nämnderna därefter själva besluta om objekt upp till fem miljoner kronor. Nämndernas investeringsramar gäller för ett specifikt budgetår och kan inte ombudgeteras till nästkommande år. Behov av investeringsbudget som kommer ur lokalförsörjningsplanen ska äskas från utföraren, tekniska servicenämnden tillsammans med beställarnämnden. I förslag till investeringsprojekt skall även äskas investeringsmedel för utrustning etc samt för

ökade driftskostnader såsom lokalkostnad, verksamhetskostnad osv. För utrustningsinvesteringar skall även framgå hur investeringen påverkar driffram.

Tekniska servicenämnden ansvarar för all extern förhyrning. Kommunstyrelsen och övriga nämnder har därför inte befogenhet att teckna hyresavtal för lokaler. Nya externa hyresavtal med en hyra där det diskonterade nuvärdet under hyresperioden beräknas uppgå till fem miljoner kronor eller mer, ska beslutas av kommunfullmäktige. Särskild avvikelserapport ska upprättas till kommunfullmäktige för projekt från fem miljoner kronor och därutöver om avvikelserna mot budget motsvarar 20 procent eller minst 3 mnkr eller om projektet förväntas förändras väsentligt avseende funktion och/eller utformning. Slutredovisningar för investeringar- och exploateringar ska ske till kommunfullmäktige för projekt från fem miljoner kronor och därutöver i samband med delårsrapporter och årsredovisning (3 ggr/året). Nämnderna ska redovisa prognos för pågående investeringar vid delårsrapporter och bokslut. I dessa prognoser skall samtliga prognostiserade avvikelser mot budget framgå.

Sedan den nya ekonomistyrningsprocessen implementerats i organisationen kan konstateras att investeringsprocessen uppvisar brister i två olika avseenden. Detta gäller dels det långa planeringsperspektivet dvs. 12 år, dels att den till kommunfullmäktige presenterade investerings- och exploateringsbudgeten bara fångar upp redan beviljade anslag och inte tar hänsyn till kommande behov. Mot bakgrund av detta föreslås därför att inför kommunfullmäktiges beslut om budget 2020-2022 förändra investeringsprocessen. Investerings- och exploateringsbudgeten bör således omvandlas till en investerings- och exploateringsplan som redovisar både beslutade projekt samt tillkommande behov enligt lokalförsörjningsplan etc. Vidare bör investerings- och exploateringsplanen bara omfatta ett 5-årigt tidsperspektiv. I kommande budgetarbete skall därför nämnderna arbeta utifrån dessa förändrade förutsättningar.

Kommunfullmäktiges beslutade investeringsbudget 2018-2030

Utgångsläget för nämndernas investeringsbudget åren 2019-2024 är den budget som kommunfullmäktige fastställde 2018-12-17/18 för åren 2018-2030 inklusive eventuella tilläggsbeslut. I bilaga 3 (skattekollektivet) respektive bilaga 4 (taxekollektivet) framgår investeringsbudgeten inklusive tilläggsbeslut t.o.m. 2019-02-25 för åren tom 2024. Här framgår bara de projekt som är beviljade anslag. Investeringsbehov utöver dessa framgår av lokalförsörjningsplan mm.

Kommunfullmäktiges beslutade exploateringsbudget 2018-2030

Utgångsläget för nämndernas exploateringsbudget åren 2019-2024 är den budget som kommunfullmäktige fastställde 2018-12-17/18 för åren 2018-2030 inklusive eventuella tilläggsbeslut. I bilaga 5 (skattekollektivet) respektive bilaga 6 (taxekollektivet) framgår exploateringsbudgeten inklusive tilläggsbeslut t.o.m. 2019-02-25 för åren tom 2024. Här framgår bara de projekt som är beviljade anslag. Exploateringsbehov utöver dessa framgår av lokalförsörjningsplan mm.

Kommunfullmäktiges beslutade finansiella mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning år 2019-2021(22)

- För kommunens totala driftverksamhet skall resultatet uppgå till minst 60 mnkr per år i genomsnitt för perioden 2019 tom 2022 (mandatperioden).
- För kommunens totala investerings- och exploateringsverksamhet skall självfinansieringsgraden (avskrivningar och driftresultatets andel av nettoinvesteringarna) öka till minst 50 procent.
- Investeringar skall så långt möjligt finansieras med egna medel. Upplåning kan användas större investeringar. Lånefinansiering till drift är inte tillåtit.
- För kommunens totala verksamhet skall soliditeten bibehållas vid lägst 50 procent, exklusive pensionsskulden.

Mot bakgrund av de ekonomiska utmaningar kommunen står inför behöver det finansiella resultatmålet justeras till minst 75 mkr per år i genomsnitt. Denna justering framgår även i ram 2020.

Kommunfullmäktiges beslutade skattesats år 2019

Den beslutade skattesatsen år 2019 är 20,60 kr per skattekrona

Kommunfullmäktiges beslutade inriktningsmål 2019

Med kommunens övergripande vision som utgångspunkt har kommunfullmäktige beslutat om fyra strategiska inriktningar som alltså beskriver kommunens viktigaste utvecklingsområden. Utifrån dessa inriktningar har tio strategiska inriktningsmål formulerats i syfte att precisera vad som ska uppnås under mandatperioden.

Om det varit val tas nya inriktningsmål fram. *År 1 i varje mandatperiod styrs med föregående års inriktningsmål.*

Strategisk inriktning	Strategiska inriktningsmål
Livskvalitet (trygghet, hälsa, välfärd)	Kommuninvånarna ska vara trygga
	Kommuninvånarna ska ha goda levnadsvanor
	Kommuninvånarna ska i livets alla skeden kunna få ett likvärdigt stöd
Arbete (företagsklimat, egenförsörjning)	Trelleborg ska vara en attraktiv kommun för nyetableringar
	Det lokala näringslivet ska erbjudas en service av hög kvalitet
	Fler kommuninvånare ska ha en egen försörjning
Hållbarhet (ekologisk, social, ekonomisk)	Byggandet ska stärka kommunens ekologiska, sociala och ekonomiska hållbarhet
	Kommunen ska ha hållbara transportlösningar
Delaktighet (påverkan, förtroende)	Fler kommuninvånare ska känna att de påverkar de politiska besluten och verksamheten

	Kommuninvånarnas förtroende för politiker och tjänstepersoner ska öka
--	---

Ny förvaltningsorganisation 2020

Följande rutiner och tidpunkter gäller för arbetet med genomförande av ny förvaltningsorganisation:

- Berörda nämndsekonomer detaljplanerar de ekonomiska konsekvenserna av organisationsförändringen i Aditro (Budget- o Prognos samt Personalbudget). Detta sker ned på kontonivå samt omfattar även förändringar avseende personal. Detaljunderlaget från Aditro sammanfattas i en översiktlig mall (nivå 3 positioners verksamhetskod).
- Detaljunderlaget i Aditro lämnas över till ekonomiavdelningen (senast 2019-06-14) som svarar för nödvändiga förändringar i Raindance. Information om underlaget presenteras för budgetberedningen i augusti.
- Det är avlämnande förvaltning som ansvarar för framtagande av ekonomiskt underlag. Detta stäms sedan av med mottagande förvaltning. Vid ”tvist” avgör ekonomichefen. Denna avstämning skall ske innan 2019-06-14.
- Nämndernas budgetförslag 2020 skall vara ekonomiavdelningen tillhanda senast 2019-06-14. Det underlaget bygger helt på nuvarande organisation. Förändringar enligt organisationsförändringen hanteras således separat.
- Förändringar enligt ny förvaltningsorganisation hanteras sedan som en teknisk justering utifrån beslutad ny nämndsorganisation. Justering sker i god tid innan 2020-01-01 så att nämndernas verksamhetsplaner bygger på den nya nämnds- och förvaltningsorganisationen. Verksamhetsplanen skall enligt tidplan vara beslutad av nämnderna och registrerad i Stratsys w3d3 senast 2019-12-31.
- SFI och Komvux hanteras separat då detta skall gälla per 2019-07-01

Nämndernas verksamhetsplaner

Nämnderna ska utifrån budgetanvisningarna ta fram en verksamhetsplan som ska lämnas beslutad och samverkad till ekonomiavdelningen senast 31/12-2019. Informationen insamlas i Stratsys där blanketten (mallen) återfinns från och med hösten 2019. Handlingarna skall registreras i w3d3 ärendenr KS 2019/109. Verksamhetsplanen kan beslutas av nämnden efter att Budget 2020-2022 är beslutad av kommunfullmäktige. Arbetet med verksamhetsplan bör självfallet påbörjas redan efter att budgetanvisningar gått ut i mars 2019. Separata verksamhetsplaner ska upprättas för skattekollektiv respektive taxekollektiv.

Demografi och omvärld

År 2028, om tio år, beräknas Sveriges folkmängd passera 11 miljoner. Enligt SCB:s senaste framskrivning (2018-04-26) kommer det då att vara 231 000 fler barn och unga, 399 000 fler i åldrarna, 19–64 år, och 309 000 fler som är 65 år och äldre jämfört med idag. Allra mest, procentuellt sett, ökar de som är 80 år och äldre och år 2028 beräknas de vara 255 000 fler än idag, en ökning med 50 procent.

Utvecklingen inom Trelleborgs kommun är enligt den befolkningsplan för 2019-2030 som presenterades 2019-02-21 snarlik med utvecklingen på riksplanet. Störst ökning av antalet individer perioden 2018 tom 2023 beräknas för åldersgruppen 16-18 år som ökar med 17 procent. Därefter följer 80-åringar med 14 procent. För

hela perioden tom 2030 är det dock åldersgruppen 80-år som ökar mest dvs. med 43 procent. Stora ökningar beräknas dock fortsatt också för 16-18 åringar som ökar med 30 procent. En intressant skillnad mot utvecklingen på riksplanet är att Trelleborg enligt befolkningsplanen har en mer positiv utveckling inom befolkningsgruppen 20-64 år, både i ett kortare såväl som i ett längre perspektiv.

Befolkningsplan 2019-30 (2019-02-21) bifogas.

Hållbarhetsrapport

Hållbarhetsrapport 2019 har tagits fram av en kommunövergripande arbetsgrupp under ledning av avdelningen för hållbar utveckling. Den redogör för nuläget gällande omvärld, uppföljning av kommunfullmäktiges målsättningar inom hållbarhetsområdet och medborgarundersökningen 2018. Utifrån detta nuläge beskrivs utmaningar för verksamheter och bolag, samt förslag till prioriteringar för att bidra till en mer hållbar utveckling i Trelleborgs kommun. Föreslagna prioriteringar är tänkta att vara möjliga inspel till nämndernas effektmål och budgetprioriteringar 2020.

Hållbarhetsrapport 2019 bifogas.

Övrigt

Nämnderna ska senast 31 december 2019 lämna in beslutad (och vid behov samverkad):

- Attestförteckning avseende år 2020
- Plan för intern kontroll år 2020
- Verksamhetsplan, avseende år 2020
- Internbudget inläst i ekonomisystemet (drift, investering och exploatering)

För ytterligare information kontakta:

Budgetprocessen: Raymond Lützhöft raymond.lutzhof@trelleborg.se

Stratsys: Beata Ackze'n beata.ackzen@trelleborg.se

Mikael Rubin

Kommunstyrelsens ordförande

Fredrik Geijer

Kommundirektör